واکنش

عصائب اهل‌الحق: دولت عراق تکذیب کند که خواستار ماندن امریکا است

دبیر کل عصائب اهل‌الحق عراق در واکنش به سخنان فرمانده نیروهای سنتکام درباره تمایل بغداد به ادامه حضور امریکایی‌ها گفت که دولت باید این موضوع را تکذیب کند. ضمن اینکه موضع‌گیری اخیر مک‌کنزی هم نشان می‌دهد که واشنگتن قصدی برای خارج کردن نیروهای خود از عراق ندارد.

ژنرال کنت مک‌کنزی پنج‌شنبه هفته گذشته در یک کنفرانس مطبوعاتی گفته بود که دولت عراق خواهان ادامه حضور نیروهای امریکایی در این کشور است و آنها نیز شمار نیروهای خود در آنجا را کاهش نخواهند داد. قیس الخزعلی روز شنبه در شبکه اجتماعی توئیتر در واکنش به این اظهارات نوشت: «سخنان اخیر فرماندهی مرکزی ارتش امریکا، مدرک روشنی دال بر جدی نبودن دولت این کشور برای خارج کردن نیروهای نظامی خود از خاک عراق است.» دبیر کل عصائب اهل‌الحق تأکید کرد: «در صورتی که دولت عراق تکذیبیه صادر نکند، این کار دلیلی بر بی‌اعتباری گفته دولت درباره حمایت از خروج نیروهای امریکایی از خاک عراق تلقی خواهد شد. ضمن اینکه دلیلی است بر اینکه، آنچه به طور علنی گفته می‌شود، برخلاف آن چیزی است که در خفا بیان می‌شود.» الخزعلی نوشت: «امریکایی‌ها پشت سر هم مدرک ارائه می‌دهند که نشان می‌دهد زبان گفت‌وگو و منطق با آنها فایده ندارد و روش افغانی تنها روش برای اخراج آنها است.» اشاره الخزعلی به سخنان مصطفی الکاظمی است که گفته بود: «می خواهیم از طریق مذاکرات استراتژیک، زمینه خروج امریکا را فراهم کنیم.»

دولت عراق هرچند به صورت مستقیم به تمایل برای باقی ماندن امریکایی‌ها در عراق اشاره نکرده اما شواهدی در دست است که مصمم بودن دولت مصطفی الکاظمی در اخراج نظامیان امریکایی را زیر سؤال می‌برد که استقرار یک سامانه پدافندی دیگر در پایگاه ویکتوریا یکی از این موارد است. همچنین می‌توان به بیانیه وزارت امور خارجه عراق درباره نتایج سومین دور از گفت‌وگوهای راهبردی میان امریکا و عراق اشاره کرد که درباره خروج نیروهای امریکایی از عراق در آن آمده است: نقش نیروهای امریکایی و ائتلاف به مأموریت آموزشی و مستشاری تبدیل شود تا امکان انتقال باقی‌مانده نیروهای نظامی به خارج از عراق را ممکن می‌کند و طرفین زمان‌بندی خروج این نیروها را پس از مذاکرات هیئت‌های فنی تعیین می‌کنند.

رویکرد

امریکا در آستانه آزادی مأرب طرح صلح داد

پیشروی یمنی‌ها برای آزادی مأرب ادامه دارد. در چنین شرایطی نماینده امریکا در یمن، موضوع توقف درگیری‌ها را در این استان مطرح کرده است. همچنین، مشکلات موجود در زمینه تبادل اسرا میان انصارالله و سعودی‌ها نیز به عامل بازدارنده دیگری برای حل و فصل بحران یمن تبدیل شده است.

بنابر اعلام انصارالله، ائتلاف عربی پایگاه‌های غرب مأرب را ۱۶ مرتبه هدف قرار داده است. با این وجود، طبق اعلام یک منبع نظامی، انصارالله پیشروی‌های قابل توجهی در برای آزادی مأرب داشته به طوری که پایگاه‌های غرب این شهر را دست گرفته است. با این حال، تیموتی لیندرکینگ، نماینده امریکا در یمن با استناد به نیاز یک میلیون نفر در استان مأرب به کمک‌های فوری، تأکید کرده که باید درگیری‌ها هر چه سریع‌تر متوقف شود.

محمد علی الحوثی، عضو شورای عالی سیاسی یمن در گفت‌وگو با شبکه خبری اسپوتنیک با اشاره به اظهارات لیندرکینگ گفت: «وی پیام‌آور صلح نیست بلکه برای انتقال اخبار نادرست و تبلیغ مجدد جنگ آمده است.» الحوثی تصریح کرد: «اگر او خواهان صلح است باید طرحی براساس حقایق واضح و رویکردهای واقعی ارائه بدهد که یمنی‌ها براساس آن با ائتلاف متجاوز به توافق برسند یا طرح‌هایی را بررسی کند که از طریق میانجیگران عمانی یا مدیر برنامه جهانی غذا به او ارائه شده است. ما به لیندرکینگ می‌گوییم محاصره‌ای که شما بر کشور ما اعمال می‌کنید یک محاصره غیرقانونی است. صحبت درباره اینکه محاصره به خاطر سلاح است یک دروغ بزرگ است.»

از طرفی دیگر عبدالقادر المرتضی، مسئول پرونده اسرا در جنبش انصارالله گفت: ریاض تمامی عملیات تبادل اسیران را که با میانجیگری‌های داخلی انجام می‌شود، ممنوع کرده و در برابر اجرای توافقنامه‌هایی که با نظارت سازمان ملل حاصل شده، سنگ‌اندازی می‌کند. هادی هیج، رئیس کمیته مذاکرات اسیران در دولت مستعفی یمن نیز در توئیتی نوشت که به ساز و کار روشنی از دفتر مارتین گریفیتث نیاز است و دولت مستعفی برای اجرایی کردن آن در ماه رمضان آماده است.

پرونده

آماده‌باش اف-۱۵های امریکایی برای سرکوب اعتراضات کالیفرنیا

برخی منابع خبری از آماده‌باش شماری از جت‌های اف-۱۵ ارتش امریکا در کالیفرنیا برای ترساندن مخالفان و سرکوب شورش‌ها خبر دادند.

با شروع دور جدید اعتراضات ضد نژادپرستی علیه خشونت‌های پلیس در سراسر امریکا، یک روزنامه امریکایی شنبه به نقل از برخی نظامیان از آماده‌باش جنگنده‌های «اف-۱۵» برای مقابله با موج ناآرامی‌های ناشی از محدودیت‌های کرونا در ایالت کالیفرنیا خبر داد. به نوشته «لس‌آنجلس تایمز» چهار عضو گارد ملی کالیفرنیا گفته‌اند که هم اینک جنگنده‌های اف-۱۵ برای انجام مأموریت داخلی در حالت آماده‌باش هستند. به گفته این منابع، از این جنگنده‌ها برای ایجاد رعب و وحشت و متفرق کردن جمعیت با پرواز در ارتفاع پایین استفاده می‌شود. این منابع گفتند که استقرار جنگنده اف-۱۵، در «فرسنو» برای ترساندن معترضان، استفاده نامناسب از ارتش علیه غیرنظامیان ایالات متحده خواهد بود. یکی از این نظامیان گفت: «این یک دستور کاملاً غیرقانونی است که باعث رسوایی ارتش می‌شود. انتشار این خبر نگرانی برخی قانونگذاران امریکایی را نیز به همراه داشته است». این در حالی است که یکی دیگر از اعضای گارد ملی کالیفرنیا درج اطلاعات مربوط به استفاده اف-۱۵ برای سرکوب شورش‌ها را تکذیب کرد. این مقام نظامی گفت: «از هواپیماهای خود برای ترساندن غیرنظامیان استفاده نمی‌کنیم.» به نوشته این روزنامه، ارتش امریکا از این نوع جنگنده‌ها علیه مردم افغانستان و عراق استفاده کرد. خشونت پلیس امریکا در کشتن رنگین‌پوستان نیز موجب بروز تنش و ناآرامی‌های گسترده در ایالت‌های مختلف این کشور شده است. در تصاویری که درست چند روز بعد از اعلام حکم مامور قاتلِ «جورج فلوید» رنگین پوست امریکایی که او را با روش فشار بر گردن به قتل رسانده، منتشر شده است، پلیس میشیگان دیده می‌شود که بعد از ضرب و شتم وحشیانه یک جوان سیاهپوست، او را تا دم مرگ با همین روش می‌برد.

پاسخ موشکی فلسطینی‌ها به حمله چماقی صهیونیست‌ها

گزارش یک

برای اولین بار در سرزمین‌های فلسطینی، انتفاضه اعتراضی با عملیات موشکی علیه رژیم صهیونیستی همزمان شده است. فلسطینیان روز جمعه در قدس شرقی با یهودیان افراطی که با شعار «مرگ بر اعراب» به ساکنان قدس حمله کردند، درگیر شدند و همزمان، مقاومت فلسطینی در حمایت از فلسطینیان، با موشک به شهرک‌های صهیونیست‌نشین حمله کرد.

به گزارش «جوان»، یک ماه مانده به انتخابات پارلمانی فلسطین در چهارم خرداد ماه ۱۴۰۰، قدس اشغالی آبستن جنبشی کم‌سابقه است که پنج‌شنبه شب به درگیری شدید بین فلسطینیان با صهیونیست‌های افراطی و پلیس رژیم صهیونیستی و زخمی شدن دهها فلسطینی منجر شد. مراسم مذهبی و نماز جمعه فلسطینیان که از ابتدای ماه رمضان شروع شده، امسال با واکنش یهودیان افراطی روبه‌رو شده و طی روزهای اخیر، گروه‌های راست‌افراطی یهودی با حضور در خیابان‌های قدس شرقی، شعار «مرگ بر اعراب» سر می‌دهند. انتشار ویدئوهای شعارهای یهودیان افراطی باعث خشم فلسطینیان شده است.

تنش‌ها در قدس پنج‌شنبه شب، زمانی تشدید شد که گروهی تقریباً گسترده از یهودیان افراطی با عنوان «پاسداشت کرامت یهود» دست به راهپیمایی زدند و در میدان صهیون که مرکز مدرن قدس است، به سمت بخش مسلمان‌نشین راهپیمایی کردند. پلیس رژیم صهیونیستی در حمایت از یهودیان افراطی، مراسم اعتکاف فلسطینیان را برهم‌زد و مانع آن شد که به درگیری فلسطینیان با پلیس رژیم صهیونیستی و یهودیان افراطی منجر شد. نیروهای رژیم صهیونیستی در این درگیری‌ها از گلوله‌های پلاستیکی استفاده کردند که تعدادی از آنها به سر شهروندان فلسطینی برخورد کرد. این درگیری‌ها صبح جمعه، تشدید شد، زمانی که فلسطینیان می‌خواستند مراسم نماز جمعه برگزار کنند. هلال احمر فلسطین، در گزارش خود اعلام کرد که در درگیری فلسطینیان از یک سو و نیروهای امنیتی رژیم صهیونیستی و گروه‌های تندرو صهیونیستی از سوی دیگر، ۱۰۵ فلسطینی مجروح شده‌اند. در حالی که قرار است یک ماه دیگر انتخابات پارلمانی فلسطین و بعد از آن انتخابات ریاستی و سپس در شهریورماه انتخابات شوراها برگزار شود، کابینه بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر چندان از درگیری‌های قدس ناراضی نیست، رویدادی که می‌تواند باعث برهم خوردن انتخابات خردادماه در قدس شود.

پاسخ با ۳۶ موشک

رویدادهای قدس که با حمله جنبش صهیونیستی تندرو «لهاوا» به فلسطینیان قدسِ شرقی کلید خورده، با واکنش تند فلسطینیان و گروه‌های مقاومت خارج از فلسطین روبه‌رو شده است. در داخل سرزمین‌های اشغالی، تجمعاتی در شهرهای بیت لحم در جنوب، طولکرم و طوباس در شمال و رام‌الله در مرکز کرانه باختری برگزار شد که تجمع‌کنندگان شعارهایی در حمایت از قدس سر دادند. همزمان، حوالی ساعت ۱۲ جمعه شب، اتاق مشترک گروه‌های مقاومت مستقر در نوار غزه در بیانیه‌ای اعلام کرد که «قدس و مسجدالاقصی خط قرمز و مقاومت فصل‌الخطاب است». این اتاق مشترک در بیانیه خود تأکید کرد که در قراردادی دائم برای همگامی با انتفاضه قهرمانان قدس است و مقاومت فلسطین در هر جایی که حضور داشته باشد، از جنبش مردم ما در قدس دور نیست. هنوز ساعتی از صدور بیانیه اتاق مشترک گروه‌های مقاومت نگذشته بود که منابع خبری از شنیده شدن آژیرهای خطر در شهرک‌های صهیونیست‌نشین اطراف نوار غزه خبر دادند. جنبش‌های مقاومت فلسطینی با دست‌کم ۳۶ موشک به شهرک‌های صهیونیست‌نشین حمله کردند. بر اساس گزارش خبرگزاری «شهاب»، سخنگوی ارتش رژیم صهیونیستی شلیک ۳۶ موشک از غزه به شهرک‌های صهیونیست‌نشین را تأیید کرده و گفته که تنها شش راکت از ۳۶ راکت شلیک شده رهگیری شده است. یکی از ساکنان شهرک «ناحل عوز» در نزدیکی نوار غزه در گفت‌وگو با کانال ۱۲ تلویزیون رژیم صهیونیستی گفته است: «گنبد آهنین به درستی عمل نمی‌کند.» گردان‌های شهید عزالدین قسام، شاخه نظامی جنبش مقاومت اسلامی حماس در پیامی به رژیم صهیونیستی هشدار داد: «صبر ما را محک نزنید!» گردان‌های عزالدین قسام در بیانیه خود گفته است: «قیام جوانان فلسطینی ساکن قدس اشغالی آتشی سهمگین در خرمن دشمن صهیونیستی برخواهد افروخت و در آن زمان نیروهای گردان‌های قسام در کانون نبرد با این دشمن قرار خواهند گرفت.» جنبش جهاد اسلامی نیز اعلام کرد که مسجدالاقصی خط قرمز است و به صهیونیست‌ها اجازه آلوده کردن این مسجد داده نخواهد شد. رژیم صهیونیستی حمله موشکی فلسطینیان را با مواضع حماس در نوار غزه پاسخ داد. محمد اشتیه، نخست‌وزیر تشکیلات خودگردان فلسطین تجاوزات رژیم صهیونیستی در قدس را محکوم کرد و آن را «تروریسم سازمان یافته» توصیف کرد که هدف از آن یهودی‌سازی شهر قدس است. وی تأکید کرد، برگزاری انتخابات در قدس، بیش از هر زمان دیگری «ضرورت» دارد. اتحادیه اروپا با صدور بیانیه‌ای خواستار برقراری آرامش، کاهش سریع تنش‌ها و خویشتنداری شد.

بیانیه حمایت حزب‌الله و انصارالله

جنبش‌های حزب‌الله لبنان و انصارالله یمن در بیانیه‌هایی جداگانه بر حمایت خود از مردم فلسطین تأکید کردند و به رژیم صهیونیستی هشدار دادند. حزب‌الله لبنان با استقبال از واکنش قهرمانانه ملت فلسطین در برابر حملات صهیونیست‌هایی که نمازگزاران در شهر قدس اشغالی را هدف گرفتند، همبستگی کامل خود را با ملت فلسطین اعلام و تأکید کرد که فلسطینی‌ها با جانفشانی دائمی خود ثابت می‌کنند که رژیم اشغالگر در خاک پاک فلسطین جایی ندارد. در بیانیه حزب‌الله آمده است: حزب‌الله به شدت اقدامات نظامی و وضعیت محاصره و تنگنایی را که پلیس رژیم صهیونیستی و باندهای شهرک‌نشینان از چند روز پیش بر اهالی قدس تحمیل کرده‌اند، محکوم می‌کند که در نهایت دیروز و امروز به زخمی شدن دهها فلسطینی و بازداشت شماری از آنها منجر شد. دفتر سیاسی جنبش انصارالله یمن نیز با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد که تجاوزهای جنایت‌آمیز صهیونیست‌ها در حق نمازگزاران در قدس اشغالی را محکوم و رد می‌کند. جنبش انصارالله همچنین از جنبش ملت فلسطین در مقابله با تجاوز صهیونیست‌ها علیه نمازگزاران قدس استقبال کرد.

گزارش ۲

تنظیم ساعت‌های واشنگتن با تل‌آویو قبل از بازگشت به وین

هماهنگ کننده غرب آسیا در دولت بایدن: اختلاف ما با تل‌آویو تاکتیکی است

در شرایطی که مذاکرات کمیسیون مشترک برجام قرار است طی روزهای آینده در وین از سرگرفته شود، امریکایی‌ها ساعت خود را به وقت تل‌آویو تنظیم کرده‌اند. سخنگوی کاخ سفید گفته که دولت بایدن مقامات اسرائیلی را در جریان مذاکرات وین برای احیای توافق هسته‌ای قرار داده است، یک مقام واشنگتن هم در جمع یهودیان این کشور گفت که رئیس‌جمهور امریکا هر روز با مقام‌های اسرائیلی در حوزه امنیتی، آزادی عمل و محافظت از اسرائیلی‌ها همکاری داشته است. یک هیئت صهیونیستی نیز برای ابراز مخالفت با بازگشت امریکا به برجام، به واشنگتن سفر می‌کند.

با شروع دور جدید تلاش‌های دیپلماتیک اعضای برجام برای احیای توافق هسته‌ای در وین پایتخت اتریش، امریکایی‌ها برای کاستن از نگرانی‌های رژیم صهیونیستی، مقامات این رژیم را در جریان روند گفت‌وگوها با ایران قرار داده‌اند. برت مک گورک، هماهنگ‌کننده امور غرب آسیا و شمال آفریقا در کاخ سفید روز جمعه در جمع رهبران یهودی امریکا بر هماهنگ بودن سیاست‌های واشنگتن و تل‌آویو در قبال ایران اشاره کرد. به نوشته روزنامه تایمز اسرائیل، مک گورک در سخنان خود با حمایت از مواضع رژیم صهیونیستی در قبال برنامه هسته‌ای ایران گفت که دولت جو بایدن، رئیس‌جمهور امریکا هر روز با مقام‌های اسرائیلی در حوزه امنیتی، آزادی عمل و محافظت از اسرائیلی‌ها همکاری داشته است. وی تأکید کرد: «به‌رغم آنکه ما یکسری اختلافات داخلی داریم اما هیچ اختلاف‌نظری در خصوص هدف نداریم و آن این است که ایران هرگز به سلاح هسته‌ای دست پیدا نخواهد کرد، تمام. اختلافاتی درباره نوع تاکتیک‌هایی که ممکن است برای رسیدن به هدف استفاده کنید، وجود دارد اما تفاهمات ما بیش از اختلافات ما است». مک گورک سپس با اشاره به این موارد تأکید کرد که رایزنی‌ها با اسرائیل درباره ایران تقریباً سازنده بوده است. به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، جن ساکی، سخنگوی کاخ سفید هم درباره هماهنگی سیاست‌های تل‌آویو و واشنگتن، شامگاه جمعه در کنفرانس خبری گفت: «دولت بایدن مقامات اسرائیلی را در جریان مذاکرات وین برای احیای برجام قرار داده است.»

سخنگوی کاخ سفید افزود: «ما اسرائیل را به عنوان یکی از طرف‌های کلیدی این بحث در کنار خود نگه می‌داریم و قصدمان را با آنها در میان می‌گذاریم. ما این کار را در دیدار آتی هم انجام خواهیم داد.»

نشست کمیسیون برجام پس از رایزنی نمایندگان ایران و امریکا در پایتخت‌های خود، در روزهای آتی در وین از سرگرفته می‌شود تا درباره بازگشت واشنگتن به برجام و لغو تحریم‌ها متعاقب آن بازگشت تهران به تعهداتش تصمیم‌گیری کند. هماهنگ بودن واشنگتن با تل‌آویو در مورد برجام، در حالی است که آویو کوخاوی، رئیس ستاد مشترک ارتش رژیم صهیونیستی نیز قصد دارد امروز (یک‌شنبه) برای بحث درباره برنامه هسته‌ای ایران به ایالات متحده سفر کند. گزارش‌ها همچنین نشان می‌دهد که قرار است «مئیر بن شبات»، مشاور امنیت داخلی رژیم صهیونیستی، «تمیر هیمن» رئیس دستگاه اطلاعات نظامی اسرائیل و «یوسی کوهن» رئیس موساد هفته آینده برای گفت‌وگو با همتایان امریکایی خود در خصوص ایران عازم واشنگتن شوند. به گفته رسانه‌های صهیونیستی، بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر این رژیم از این هیئت اسرائیلی که قرار است در روزهای آینده برای گفت‌وگوهای استراتژیک با مقام‌های امریکایی درباره ایران به واشنگتن سفر کند، خواسته بر مخالفت تل‌آویو با بازگشت امریکا به برجام تأکید داشته باشند. به نوشته وبگاه خبری آکسیوس، «این موضع مقامات تل‌آویو، شبیه موضعی است که اسرائیل طی یک سال قبل از امضای برجام در سال ۲۰۱۵ اتخاذ کرد و اکنون تاریخ می‌تواند تکرار شود. نتانیاهو روز پنج‌شنبه با هیئت اسرائیلی عازم واشنگتن، با حضور بنی گانتس، وزیر جنگ و گابی اشکنازی، وزیر خارجه رژیم صهیونیستی برای هماهنگی سیاست‌هایی که قرار است در واشنگتن ارائه شود، نشستی برگزار کرد. «مقامات صهیونیستی با هرگونه توافق غرب با ایران بر سر برنامه هسته‌ای به شدت مخالف هستند و به همین دلیل تلاش گسترده‌ای می‌کنند تا مانع از بازگشت واشنگتن به برجام شوند، چرا که این اقدام را موفقیتی برای افزایش نفوذ ایران در منطقه می‌دانند. نتانیاهو بارها ادعا کرده که برجام بدترین توافق تاریخ است و غربی‌ها باید از آن خارج شوند و فشار حداکثری را بر تهران ادامه داده و همه تأسیسات هسته‌ای آن را نابود کنند.

اصرار بر اجرای گام به گام

هرچند موضع ایران و دیگر اعضای برجام بازگشت فوری امریکا به توافق هسته‌ای و لغو همه تحریم‌هاست اما واشنگتن موضع متفاوتی از دیگران دارد و بر خواسته‌های خود اصرار دارد. سخنگوی وزارت خارجه امریکا شامگاه جمعه گفت که پیشنهادات دولت بایدن به ایران بر اساس پایبندی در مقابل پایبندی است. ند پرایس که با شبکه الجزیره مصاحبه می‌کرد، گفت: «بر دیپلماسی با ایران متمرکز هستیم و توافق هسته‌ای بسیار مهم بوده است». پرایس گفت: «در جریان مذاکرات وین درباره کیفیت از سرگیری پایبندی ایران به تعهدات برجامی و تحریم‌هایی که امکان برداشتن آنها وجود دارد، مذاکره می‌کنیم». مک گورک نیز با تکرار مواضع دولت جو بایدن در قبال ایران تأکید کرد: «تا زمانی که ایران به تعهداتش ذیل برجام بازنگردد، تحریم‌ها برجای خود باقی خواهد ماند.» به گزارش روزنامه «تایمز اسرائیل»، مک گورک در خصوص روند بازگشت امریکا به برجام گفت: «تا زمانی که به جایی نرسیم و تعهدات محکمی نداشته باشیم، روشن است تا زمانی که برنامه هسته‌ای ایران محدود نشود، جنبه‌های مسئله‌ساز معکوس نشود و مجدداً به مسیر اصلی بازنگردد، ما هیچ‌گونه فشاری را برنخواهیم داشت.» مک گورک در خصوص فرایند مذاکرات کمیسیون مشترک برجام برای احیای توافق هسته‌ای ایران گفت: «راه بسیار طولانی در پیش داریم و این فرایندی پیچیده است اما قرار نیست ایالات متحده صرفاً برای ادامه روند کار، از قبل هزینه‌ای پرداخت کند. ما از ایران باید شاهد تعهدی بنیادین برای محدود کردن برنامه هسته‌ای باشیم و ما پس از آن می‌توانیم به طور کامل (بر برنامه هسته‌ای ایران) بازرسی و نظارت داشته باشیم.»

اظهارات مقامات امریکایی در حالی مطرح شده است که مقامات ایران بارها تأکید کرده‌اند که امریکا باید قبل از بازگشت به برجام تمامی تحریم‌های غیرقانونی علیه ایران را لغو کند و پس از راستی‌آزمایی، تهران نیز به تعهدات خود در ذیل برجام برخواهد گشت. سید عباس عراقچی، معاون وزیر خارجه ایران و مذاکره‌کننده ارشد ایران در مذاکرات برجام، اخیراً در سخنانی هرگونه روند گام به گام و بازگشت همزمان را تکذیب کرد و گفت: «روند گام به گام مدت‌هاست که کنار گذاشته شده و مذاکرات ما به صورت یکپارچه روی گام آخر و یک اقدام نهایی که طرفین باید صورت دهند متمرکز شده است.» در سال ۲۰۱۵ نیز در روزهای آخر قبل از توافق هسته‌ای، اختلاف نظر بین تهران و واشنگتن بر سر اجرای برجام وجود داشت و در نهایت رویکرد امریکا غلبه کرد.

نگاه

دکتر سید رضا میرطاهر

بایدن هم بر جام موقت می‌خواهد

از زمان توافق هسته‌ای تیر ۱۳۹۴ (ژوئیه ۲۰۱۵) در دوره باراک اوباما، یکی از مهم‌ترین انتقادها این بوده که با توجه به تغییر رؤسای جمهور در امریکا، هیچ ضمانتی درباره پایبندی رئیس‌جمهور بعدی به توافق وجود ندارد. این سناریو در دوره دونالد ترامپ با خروج از برجام عملاً اتفاق افتاد. حالا هم که جو بایدن داعیه بازگشت به برجام دارد، این نگرانی به ویژه با توجه به موضع‌گیری اخیر وزارت خارجه امریکا، همچنان وجود دارد. به نوشته پایگاه اینترنتی وزارت امور خارجه امریکا، یک مقام ارشد امریکایی روز سوم اردیبهشت ۱۴۰۰ در نشستی خبری گفت، هیچ تضمین کتبی برای خارج نشدن دوباره امریکا از برجام وجود نخواهد داشت. او در پاسخ به سؤالی درباره احتمال تضمین واشنگتن در خصوص پایبند ماندن به توافق هسته‌ای با ایران گفت: «در مورد تضمین کتبی، فکر می‌کنم روشن است که چنین تضمینی وجود ندارد». این مقام ارشد وزارت امور خارجه امریکا که نامش فاش نشده، گفت: «اگر دولت بایدن به درک مشترکی با ایران و دیگر اعضای ۱+۴ برسد و تصمیم بگیرد به برجام برگردد، با حسن نیت خواهد بود و بدون دلیل از آن خارج نخواهد شد. اما چیزی تحت عنوان تضمین وجود نخواهد داشت». تأکید دوباره امریکا بر احتمال خروج دوباره از برجام، نشانه تداوم رویکرد عدم پایبندی واشنگتن به توافقات بین‌المللی است. دولت ترامپ با بی‌توجهی کامل به تعهد امریکا به برجام، بر اساس قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت در مه ۲۰۱۸ از توافق هسته‌ای برجام خارج شد و برای واداشتن ایران به قبول خواسته‌های غیرقانونی خود بی‌سابقه‌ترین تحریم‌ها را در چارچوب کارزار فشار حداکثری علیه تهران به اجرا گذاشت. رویکرد دولت ترامپ البته با ناکامی کامل مواجه شد. حالا دولت بایدن داعیه بازگشت به برجام دارد و اصرار بر انجام مذاکرات دوجانبه با ایران برای مشخص شدن مسیر تحقق آن را داشته و با رد این خواسته از جانب تهران، در قالب حضور در حاشیه نشست‌های کمیسیون مشترک برجام در وین عمل می‌کند. واشنگتن همزمان با جریان مذاکرات، دست‌کم به جای اینکه حداقل تا زمان به نتیجه رسیدن این مذاکرات به موضع خود پایبندی نشان دهد، آشکارا تأکید می‌کند که حتی در صورت بازگشت دوباره به برجام، هیچ تضمینی برای باقی ماندن در آن وجود ندارد. این یعنی آنکه حتی در صورت حصول توافقی در این باره، باز هم سایه تردید درباره تداوم تعهد امریکا به برجام وجود خواهد داشت. به عبارت دیگر بایدن، توافق احتمالی درباره بازگشت برجام را ماهیتاً توافقی موقت و تابع رویکرد هر کدام از رؤسای جمهور امریکا می‌داند که روی کار بیاید. این مسئله عملاً نیز به اثبات رسیده است. بهانه دولت ترامپ برای پایبند نماندن به برجام این بود که این توافق در کنگره امریکا به تصویب نرسیده لذا هیچ ممنوعیت یا منعی برای خروج از آن ندارد، ضمن اینکه ترامپ مدعی بود برجام منافع امریکا را تأمین نکرده و در عین حال تدابیر مؤثری برای جلوگیری از پیشرفت‌های هسته‌ای ایران در آن مشخص نشده است. مسئله دیگری که مقام ناشناس وزارت خارجه امریکا در بخش دیگر صحبت‌هایش تأکید کرده این که امریکا تنها در خصوص تحریم‌هایی بحث خواهد کرد که ذیل برجام باید رفع شوند. در واقع دولت بایدن با تقسیم تحریم‌ها به قابل رفع، قابل مذاکره و غیر قابل رفع، صرفاً بر لغو یا تعلیق دسته اول تحریم‌ها، آن هم درصورت بازگشت کامل ایران به اجرای تعهدات برجامی خود تأکید کرده است. «رابرت مالی» فرستاده ویژه واشنگتن در امور ایران نیز گفته که مقامات واشنگتن تنها تحریم‌هایی را بررسی خواهند کرد که مغایر با برجام باشند و از این رو احتمال لغو سایر تدابیر تنبیهی که به بهانه حمایت ادعایی تهران از تروریسم وضع شده است، وجود ندارد. به این ترتیب دولت بایدن نه تنها در زمینه تداوم پایبندی به برجام در صورت بازگشت به آن تردیدافکنی می‌کند بلکه حتی حاضر به لغو تحریم‌های یکجانبه و غیرقانونی نیست که دولت ترامپ پس از خروج از برجام علیه ایران به اجرا گذاشته است. به نظر می‌رسد رویکرد دولت بایدن به نوعی تداوم همان رویکرد زورمدارانه دولت ترامپ در قبال ایران است که ناکامی آن تاکنون به اثبات رسیده است.

ضروری به نظر می‌رسد که مذاکره‌کنندگان ایرانی به این مسئله توجه کافی داشته باشند که اساساً از نگاه امریکایی‌ها، حتی پیوستن دوباره به برجام، به معنای تضمینی برای ایران در زمینه تداوم پایبندی واشنگتن به آن نخواهد بود. لذا بهتر است از مرتبط ساختن مسائل اقتصادی و دیگر مسائل به لغو تحریم‌ها از جانب امریکا اجتناب شود زیرا هیچ تضمینی وجود ندارد که حتی دولت بایدن نیز درصورت پیوستن دوباره به برجام و لغو یا تعلیق برخی تحریم‌ها، به هر علتی از جمله فشارهای جمهوریخواهان و لابی‌های صهیونیستی، شروط جدیدی را مطرح کند و به هر بهانه‌ای از این توافق خارج شود.

اخبار کوتاه

ماکرون دوباره علیه اسلام موضع گرفت

رئیس‌جمهور فرانسه در واکنش به حمله عصر جمعه فردی به یک پلیس با چاقو، در شبکه توئیتر نوشت که به مبارزه با تروریسم اسلامی ادامه خواهند داد. امانوئل ماکرون شامگاه جمعه با اشاره به حمله با چاقو به یک پلیس زن در حومه پاریس نوشت: «در مبارزه علیه تروریسم اسلامی، تسلیم نخواهیم شد.» رسانه‌های فرانسوی با اعلام اینکه فرد مهاجم هنگام حمله فریاد «الله اکبر» سر داده، تلاش کردند این حادثه را به مسلمانان نسبت دهند.

سعودی‌ها اجساد اعدام‌شدگان را تحویل دهند

سازمان‌های حقوق بشری و کاربران عربستانی در شبکه‌های اجتماعی در کمپینی از دولت سعودی خواستند جنازه اعدام‌شدگان سال‌های گذشته را به خانواده‌های‌شان تحویل دهد. به گزارش فارس، هواداران این کمپین، با استفاده از هشتگ #سلموا_الجثامین (اجساد را تحویل دهید)، بر خواسته خود تأکید کردند. سازمان اروپایی-سعودی حقوق بشر می‌گوید که جسد ۸۶ تن از افرادی که به دست دولت سعودی کشته شده‌اند، به خانواده‌های‌شان تحویل داده نشده است.

رد ادعاهای انگلیس درباره سین کیانگ

سخنگوی منطقه سین کیانگ در واکنش به اقدام انگلیس در تصویب لایحه ضد چینی با محتوای نسل‌کشی و جرم علیه بشریت، آن را خلاف واقع دانست. به گزارش آسوشیتدپرس، شو گویی‌شیانگ، معاون مدیر کل بخش تبلیغات حزب کمونیست در سین کیانگ در این مورد گفت: «اقدام طرف انگلیسی کاملاً بی‌پایه و اساس است. این تصمیم بر پایه اظهارات برخی سیاستمداران، برخی به اصطلاح نهادهای آکادمیک، برخی به اصطلاح کارشناسان و محققان و برخی به اصطلاح شاهدان گرفته شده است.» وزارت خارجه چین نیز اتهاماتی مبنی بر «نسل‌کشی» را «یک دروغ زشت و بزرگ» دانست که نیروهای ضد چینی بین‌المللی اختراع کرده‌اند. ژائو لیجیان، سخنگوی وزارت خارجه چین در کنفرانس خبری جمعه گفت: «انگلیس در حال حاضر با مشکلاتی در داخل مواجه است. آن قانونگذاران انگلیسی باید حواس‌شان به کار خودشان باشد و باید اقدام ملموسی برای حوزه خودشان انجام دهند.»

اتحادیه آفریقا به دنبال کمیته حقیقت‌یاب و گفت‌وگوی ملی در چاد

اتحادیه آفریقا دیروز در واکنش به کشته شدن رئیس‌جمهور چاد، به شدت درباره اوضاع این کشور ابراز نگرانی کرد. به گزارش صدی البلد، اتحادیه آفریقا با انتشار بیانیه‌ای، اعلام کرد که خواهان گفت‌وگوی ملی در چاد است و برای تشکیل یک هیئت عالی‌رتبه حقیقت‌یاب در این کشور تلاش می‌کند.